

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Szóba került

A tejközpont ügye is a városi közgyűlésen és elégtétellel tölt el, hogy a felszólalásokból az az álláspont kristályosodott ki, amelyet mi hangoztatunk: a tejközpont nem mozi, nem nyereszkes vállalkozás és ha az üzem állandó deficittel járna is, akkor is kötelessége a városnak fennmaradásáról gondoskodni. Az aggasztó csak az, hogy az állandó választmányban egyáltalában felmerülhetett a tejközpont megszüntetésének eszméje. Nem szeretnénk ebből arra következtetni, hogy ugyanez a mentalitás fogja a választmány tagjait áthatni más szociális ügyekben is, bár mindaz, ami a munkanélküliség kérdésében eddig történt, illetve nem történt, nem sok reményt nyújt az ellenkezőre. Ismételten hangsúlyozzuk: a munkanélküliség kérdését sem szép szavakkal, sem ígéretesekkel, sem patópálos huzavonával nem lehet elintézni. Nem megoldás a társadalmi akció útján nyújtandó segítyezés sem. Nem segély kell, hanem munkaalkalmak teremtése. Ez pedig elsősorban a város kötelessége. És kötelessége lett volna régen memorandumban rámutatni a munkanélküliség arányaira, annak társadalmi veszedelmére és rendkívüli hitelek folyósítását kérni a költségvetésben fedezetet nem nyert közmunkák haladékátalan megkezdésére. Az utak javítása, a színház munkálatainak befejezése, a közkórház, a munkaházak építése, sokszáz embert juttatna keresethez. Addig azonban, amíg az ügyet arra sem érdemesítik, hogy állásáról a minisztert felvilágosítsák és ez a parlamentben kijelentheti, hogy Temesvárot nincs munkanélküliség, anélkül, hogy erre a goromba tévedésre a lapokon kívül bárki rácafolna, a város vezetőségétől nem sokat várhatnak a munkanélküliek. Pedig ez a kérdés is érdemelne legalább annyi figyelmet, mint — mondjuk — az, hogy Temesvár utcáin hat hónap mulva szaladgálnak az autotakszik, vagy pedig csak kilenc hónap mulva születik meg a takszitröszt. Sőt még olyan fontosnak is ítéljük azt a problémát, mint azt a kérdést, amely a városi közgyűlésen szintén vita tárgyát képezte, hogy az autobuszok kötelezően egyszínűek legyenek a városi nagytanács izlése szerint, vagy pedig a tulajdonosok egyéni izlésére bízzák az autokonflisok mikénti színezését. Szeretnénk valamivel több szociális érzéket látni és sokat kevesebb — személyeskedést.

Goldis bejelentette a minisztertanácsnak hogy ő és hivei beléptek a néppártba

Bukarest, március 12.

Három órán keresztül tanácskoztak tegnap délelőtt a kormány tagjai Dél-előtt tizenegy órakerült össze Averescu miniszterelnök elnöke mellett a minisztertanács, amely délután két órakerült ért véget. Averescu közölte a kormánnyal, hogy a Goldis-esoport belépett a néppártba, majd örömet fejezte ki a miniszterelnök a kormány és a kormánypárt egységének létrejötté felett. Goldis László kultuszminiszter szólalt fel ezután és méltató szavakban magasztalta Averescu mi-

niszterelnököt, akinek vezetése alatt álló pártba nyugodtan beléphetett.

A minisztertanács ezután a lakbértörvényjavaslattal foglalkozott, amely ötven szakaszból áll. Hozzájárult a minisztertanács a köztisztviselők lakbérszerződéseinek két évvel a magántisztviselők szerződéseinek pedig egy évvel való meghosszabbításához. A többi kategóriájú lakó hat hónapos meghosszabbításban részesül. A lakberek magasságát nem állapították meg, de a legkisebb bér az 1916 évinek a tizenötödösödése lesz.

Negyven millióba került eddig a temesvári új színház és még mindig nincs készen

Temesvár, március 12.

A színház új épületének évek óta húzódó ügye került tegnap a város állandó választmánya elé.

Suciu Adrian városi mérnök a városi színház új építéséről tett részletes jelentést. Vázolta, hogy milyen munkálatok készültek el, melyek vannak folyamatban és milyen természetű munkálatok elvégzése,

szükséges még.

Az állandó választmány tudomásul vette azt a bejelentést, hogy a színház belső apróbb építkezési munkálatainak befejezésére még hétésfelmillió lei szükséges. Megállapítást nyert, hogy ez az összeg az idei költségvetésbe felvett ötmillió leiel és tavalyról fennmaradt kétfelmillió leiel biztosítja van.

A színházi bejáró

külső díszítési munkálatainak elvégzésére Eremia bukaresti mérnök nyert megbízást.

Suciu továbbá tudomására adta az állandó választmánynak, hogy a Ferdinánd-szálló éttermében és a szálloda más helyén is a falak megrepedtek.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 3'17'5, Párisban 15'50

Temesvári magánárfolyamok 1927 március 12-én reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban, a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Angol font: 823'00—826'00—830'00, dollár: 169 00—169 50—170'00, dinár: 2 99 külföldi, 2'94 belföldi, 2'94 effect, hollandi forint: 68'00—68'10—68'00, francia frank: 6'65—6'68—6'70, olasz líra: 7'56—7'60—7'60, cseh korona: 5 03 5 05—4'95, osztrák silling: 23 85—24'00—24'02, német márka: 40'30—40'50—40'50, magyar pengő: 29'70—29'80—30'00, svájci frank: 32'40—32'55—32'60.

Szana Zsigmond

angol királyi konzul tett

Temesvár, március 12.

Az angol külügyminiszterium hivatalos értesítést küldött Temesvárra, amely szerint az angol király Szana Zsigmond temesvári alkonzult angol királyi konzullá nevezte ki. A romániai angol nagykövetség ezen kinevezéshez Ferdinánd királytól bekéri az exekvaturát. A hatalmas brit birodalom gazdasági megbízottja lenni nagy kitüntetés és feltétlenül arra érdemes férfit érhet csak. Szana Zsigmond a nagy koncepciójú, széles látókörű közgazdászok közé tartozik, aki a rendkívül kitüntetett angol megbízatást nemcsak disszel viseli, de kellő sulyal képviseli a reábizott érdekeket. Konzullá történt kinevezése éppen akkor következett be, amikor két évtized eredményes munkájáról számolt be a vezetése alatt álló pénzügyi közgyűlésén. Azok a közgazdasági sikerek, azok a vállalkozások és alapítások, amelyek Szana működéséhez fűződnek, érthetővé és természetessé teszik, hogy munkásságát és egyéniségének sulyát messze külföldön is értékelik. Angol konzullá való kinevezése egyik díszes levele annak a koszorúnak, amely az ő kiváló és maradandó alkotásai közé fonódik.

Mese volt

a kínai magyar hadvezér története

Temesvár, március 12.

Kassai forrás alapján az egész világ sajtóját bejárta az a hír, hogy Fengja kassai táblabíró Feng-Ju-Sziang kínai hadvezérben, annak arcképe után, régen eltűnt fivérét vélte felismerni. A táblabíró fivére évtizedek előtt Amerikába vándorolt, ott katonaszkodott és később Kinába került. A washingtoni hadügyminiszterium most hivatalosan megcáfolja azt a hírt, hogy Feng-Ju-Sziang, a kínai északi vörös hadsereg vezére, fivére lenne Fengja táblabírónak. Az amerikai hadügyminiszterium a katonai irattárból megállapította, hogy egy Fengja Richárd nevű magyar ember tényleg szolgált az amerikai hadseregben és pedig a Filippini-szigeteken, azonban az ekzotikus klímát nem bírta el és 1894-ben visszatért Amerikába, ahol később egy farmon meghalt. Ezzel megdől a mese Feng-Ju-Sziang tábornok magyar voltáról.

Karikaturák Kora-Korber Nándor kiállításán láthatók
a gyárvárosi Andrassy-ut 4. sz. a. műteremben

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-ter) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52

Kiadóhivatal: 2-52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2-43

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az október-szeptemberben 4 lei, Magyarországra 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ek., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Temesvár közönségéhez

Hétfőn, a hó 14-én, olyan kultúreseménye lesz Temesvár magyarságának, amely méltán megérdemli, hogy a nagy ünnepek áhitatával toborozzuk a lélek hívóit lelkes demonstrációra. Erdély apostoli missziót vállalt írói, a vécsi Helikon illusztris tagjai, látogatnak el városunkba, hogy a magyar szó, a magyar írás, a magyar vers, a magyar prózában varázserejével öbresszék öntudatra Erdély lankáit szellemi életét.

A tespedés és kishitűség hétszükszendeje után akad néhány fanatikus magyar ur, aki kemény marokkal összefogta Erdély szétforgácsolódott íróit és egy táborba gyűjtve, az erdélyi kisebbség élére állította heroldnak, fáklyának, lobogónak.

Amerre jártak: önmagukra eszmélt tömegek büszke tapsa kísérte diadalutjukat, mely a magyar szó diadalutja volt.

Arad után most Temesváron a sor! Ennek a városnak régi tradíciója parancsolja ránk, mindannyiunkra, hogy szeretetünk és testvéri együttérzésünk virágait épp oly lelkesedéssel vigyük el a hétfői ünnepre, mint a többi városok magyarjai.

A magyar szó dicsősége mindenkié, a jelenben és a jövőben és aki a jövő nemesebb életében hinni tud, legyen ott hétfőn az erdélyi magyar irodalom áldozati oltára mellett.

— A királyi pár külföldi útja. Bukarestből jelentik: A királyi pár külföldi útjára vonatkozólag az Adverul úgy értesül, hogy az utazás már befejezett tény, de annak időpontját még nem állapították meg. A Viitorul azt írja, hogy a királyi pár március 24-én Sziciliába utazik és harminc napig lesz távol az országból. Ezen idő alatt a parlament szünetet tart.

— A kamara üdvözölte az olasz kamarát. Bukarestből jelentik: A kamara tegnap ülést tartott, melyen Negulescu elnök bejelentette, hogy az olasz kamara csütörtökön ratifikálta a besszarábiai egyezményt. Az elnök felhatalmazást kért, hogy a kamara köszönetét és testvéri szeretetét fejezze ki az olasz kamarának. M a y e r E b n e r zsidó képviselő kijelentette, hogy a tegnapi ülésen Sumuleanu igazságtalanul vádolta őt azzal, hogy a ratifikálás a zsidóság körében nem keltett örömet. Szólásra jelentkezett szintén, azonban az elnök közölte vele, hogy csak a szervezett pártok képviselői fognak beszélni. Cristescu kéri, hogy az adókövetéseket az adóvalomások és nem az adókövető bizottságok véleménye alapján eszközöljék.

— A bánági liberálisok gyűlése. A Temes-torontálmegyei liberális szervezet választmánya március tizennegyedikén ülést tart. A választmányi ülés legfontosabb pontja a propagandaszervezet kiépítése. Az ülésen Cosma Aurél dr. volt miniszter elnököl, akit ma várnak haza Bukarestből, ahol közel két hétig tartózkodott.

* Temesvár szenzáció a Patria-bar márciusi műsora. Nézzé meg egyszer.

Nem akadályozhatja meg Franciaország hogy Németország teljes szuverénitását követelje

Páris, március 11.

Strésemannak a német-francia viszonyról tett nyilatkozatát a sajtó kedvezően fogadta. Érdekes, hogy amíg a Petit Journal azt írja, hogy Németországnak a Saar-kérdésben feltétlenül engednie kell, addig a szocialista Populaire fejtegeti, hogy a Saar-terület ki kell irtani. A Saar-vidék lakossága nyíltan kifejezését adta annak, hogy ragaszkodik Németor-

szághoz. Németország teljesítette a Dawes-fizetéseket, belépett a Népszövetségbe és a Locarnói szerződéssel olyan kötelezettséget vállalt, melynél többet egy néptől sem lehet követelni. Joga van tehát nemcsak ellenszolgáltatásként, hanem a Locarnói szerződés alapján is teljes szuverénitását követelni. Franciaország nem akadályozhatja meg, hogy a Saar-vidék lakossága népszavazással döntsön saját sorsa felett.

Az óteleki kisisten pofozkodott mert a halotti tort ülők italt kértek a korcsmában

Ótelek, március 12.

Marcunescu Péter óteleki csendőrmester, aki ebben a magyar községben a mindenképp uraló kisisten szerepében tetszeleg magának, hosszabb szünet után ismét életjelt adott magáról. Meghalt a község egyik derék lakosa, Rehákné Dániel gépész, akit rokonai, barátai és ismerősei kegyelettel kísérték el utolsó útjára. A temetőből hazajövet magyar szokás szerint a férfiak

halotti torra

ballagtak, melyet a Löbl-féle vendéglőben akartak folytatni. Ide tért be este 10 óra tájban Oszlánecz Mihály, Doborkázi János, id. Doborkázi István, ifj. Doborkázi István, Mulicz Sándor és mások. Ott volt a korcsmában Marcunescu Péter csendőrmester is. A torozók italt kértek, a korcsmáros azonban kijelentette, hogy nem adhat nekik.

— Miért? — kérdezték ezek csudálkozva.

— Azért, mert

megtiltotta

az őrmester ur. — volt a felelet. Oszlánecz Mihály kijelentette, hogy érthetetlen, minő joga tiltsa meg a csendőrmester a korcsmárosnak, hogy vendégeinek italt szolgáltatson ki. Marcunescu őrmester erre felugrott székéről és dühösen kiáltozott, hogy csend le-

Németország közvetít Románia és Oroszország között. Bukarestből táviratozzák: A Cuvantul szerint a német kormány Mutius bukaresti követe útján tudomására hozta a kormánynak, hogy hajlandó Románia és Oroszország között közvetíteni. Az említett lap a hírehez hozzáfűzi, hogy Averescu miniszterelnök ezen fontos diplomáciai akció megkezdése előtt az ország vezető politikusainak tanácsát akarja kikérni.

TELJES RÉSZVÉTELENSÉG A KÖZÜGYEK IRÁNT. A vármegye állandó választmánya tegnap délután gyűlésre volt összehívva. A gyűlést azonban a nagy részvétlenség miatt nem tarthatták meg. Az állandó választmány vidéki tagja, Pierre János mérnök Billédről, volt az egyedüli, aki megjelent a vármegyeházán. A választmánynak Temesvárott lakó tagjai közül azonban egyetlenegy sem volt jelen. Ugyilátszik, hogy Temesvár egyes városrészeiből messzibb az ut a vármegyeházára, mint Billédről. Az állandó választmánynak pedig fontos dolga lett volna, mert a március 18-án tartandó megyei nagygyűlés előkészítésével kellett volna foglalkoznia. Bogdan Antal dr. prefektus az állandó választmány tagjait sürgősen újabb gyűlésre fogja összehívni.

* „Ha egészséget meg akarja őrizni, leghelyesebben cselekszik, ha száját FARMODONT fogkrémmel és szájvízzel ápolja, miáltal megakadályozza a fertőző bacillusoknak a szervezetbe való jutását.“

gyen, ő parancsol és senki más. Hogy hatalmát megmutassa, előrántotta revolverét és annak agyával többször rávágott Oszlánecz fejére. A többiek segítségére siettek, de megjárták, mert a mérges csendőrmester őket is ültelgette, sőt mikor látta, hogy egyedül nem győzi a bajukat ellátni, odahívta a granicsárokat és azokkal Oszlánecz és Doborkázi Jánost

bekísértette a község házára.

A község háza folyosóján aztán mindkettőjüket többször arcul verte. Majd szemügyre véve Doborkázi rákiáltott: —

— Ahá, te vagy az, aki mindig az újságba tetetsz engem? Nesze!

Az esetnek azonnal híre ment az egész faluban. A társaság többi tagjai más községbeliekkel a község házára siettek és ott csak nagy rábeszéléssel tudták a csendőrmestert rávenni, hogy Oszlánecz és Doborkázi engedje szabadon.

A méltatlanul bántalmazott emberek közül Oszlánecz szenvedte a

legsúlyosabb sérüléseket.

amelyekről Braun Károly dr. hatósági orvos által látéleletet vétetett fel. Ugy ő, mint a többiek elhatározták, hogy bírói uton megtorlást kérnek. Megbízásukból Gyulay János dr. temesvári ügyvéd tette meg a feljelentést az ügyészségen.

SANGHAI UTÁN NANKING. Londonból jelentik: A tengernagy hivatal közli, hogy Anglia a kínai vizeken levő hadiflottáját növelni fogja. A déli fronton a helyzet változatlan. A kantoniak offenzívája elsősorban Nanking ellen irányul. Sanghaiban a postakalmazottak egyesületének székházában nagyszámú bolsevista röpiratot foglaltak le. Kilenevenhét embert letartóztattak.

— A szinajai fürdőhotel megvásárlása. Bukarestből jelentik: A szenátus tegnapi ülésén Budapest a szinajai fürdőhotel megvásárlása ügyében interpellált és azt állította, hogy a liberális kormány bukása előtti napokon létrejött ezen vásárlással az államot súlyosan megkárosította, mert a szálloda nem ér hatvan milliót. Mircescu hadügyminiszter szerint a szakértő bizottság megállapította, hogy a szálloda épülete megéri az érte fizetett összeget.

— Ratifikált a római kamara is. Rómából táviratozzák: Az olasz kamara esütörtökön délután ülést tartott, melytől Mussolini betérjesztette a besszarábiai egyezmény ratifikálásáról szóló dekrétumot. Az olasz képviselők felállva percekig éljeneztek Romániát. Az ováció elültével bizottságot alakítottak, mely rövid tanácskozás után a javaslatot betérjesztette. Torre előadó nagyobb beszédet mondott, amely után a kamara kétszáz szavazattal egy ellenében a ratifikálást megszavazta.

AGYONLÖVIK A SZTRÁJKOLÓ MUNKÁSOKAT. Athénből jelentik: A kormány az összes sztrájkoló munkásokat mozgósította. Mindazokat, akik záros határidőn belül nem térnek vissza munkájukhoz, agyonlövésselel fenyegetik. Szalonikiben a katonaság elfojtotta a zavargást. Öt sztrájkolót azonnal agyonlőttek.

— Viszály a magyarországi demokrata-pártban. Budapestről jelentik: A magyarországi képviselőválasztások során Pakots József demokrata két mandátumot kapott. Közte és a pártvezetés között nézeteltérés merült fel arra nézve, hogy melyik mandátumot tartsa meg. A helyzet annyira elmérgesedett, hogy a demokrata párt vezetősége felszólította Pakots Józsefet és Gál Jenőt, hogy a pártfegyelmet megsértése miatt lépjenek ki a pártból. Nevezettek most bejelentették, hogy magyar demokratapárt néven új pártot alakítanak és erről levélben értesítették a képviselőházat is.

* A tavaszi ujdonságok megérkeztek Deutsch Testvérek központi áruházába, Belváros, Mercy-utca.

— Kóra Nándor karikatúraállítása állandóan nagy érdeklődésnek örvend. Egész napon át számosan látogatják az Andrássy-ut 4. szám alatt levő műtermet és gyönyörködnek a rengeteg karikatúrában. A város társadalmának minden rétege képviselve van és a négyesáznál több karikatúra sok derűtséget és tetszést kelt. A vásárlás is szépen megindult. A kiállítás március 20-ig marad nyitva.

— Visszaállítják a régi adókönyvecskéket. Bukarestből jelentik: A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara memorandumban kérte a pénzügyminiszteriumot, hogy a könnyebb kezelést végett állítsa vissza a régi magyar adókönyvecskéket. A kolozsvári kamara beadványát a pénzügyminiszteriumban megbeszélés tárgyává teszik és bekérik a pénzügyigazgatóságoknál erre vonatkozó véleményét is.

— Nagyszabású hibák egy pesti építkezés körül. Budapestről jelentik: A Városligetben épülő Széchenyi-fürdő körül nagyszabású hiteltullépések és szállítási hibák történtek. A belügyminiszter felügyelet joga alapján részletes vizsgálatot rendelt el. A vizsgálatot Ripka Ferenc főpolgármester elnökletével egy szakértőkből álló bizottság fogja lefolytatni.

KRIEGER-féle
REPARATOR
köszvény, csusz, hülés ellen
minden gyógyszerárban kapható.
Ára 65 Lei.

* Szenzációs ujdonság a Lloyd Tavernában: Kovalik és Osten bárhumoristák óriási hangulatot csinálnak.

— A börgyárosok panaszai. Az ország börgyárosai tegnap Bukarestben értekezletet tartottak, amelyen számos kifakadás hangzott el a borszakma elviselhetetlen helyzete miatt. Az értekezleten Temesvárról Deutsch Jenő börgyáros vett részt. Elhatározták, hogy küldöttségileg keressék fel Averescu miniszterelnököt. Lepadatu pénzügyminisztert és Berlescu kereskedelmi minisztert, akiknek memorandumba foglalva adják elő panaszait. Deutsch Jenő a pénzügyminiszter elé járuló küldöttségnek a tagja.

KI AKARJÁK A SVÁJCI KORMÁNYT BÉKITENI OROSZORSZÁG GAL. Londonból jelentik: A Westminster Gazette genfi híradás alapján írja, hogy Chamberlain és Briand kísérletet tettek, hogy a svájci kormányt az Oroszországgal való diplomáciai viszonyok újrafelvételére bírják. Ezzel azt akarják elérni, ne hogy a szovjet továbbra is Worovszki szovjetkötvet meggyilkolására való hivatközással távolmaradjon a leszerelési konferenciáról. A japán sajtó megelégedéssel üdvözli a három nagyhatalom által a tengeri leszerelés érdekében tartandó konferenciát.

— **Sziven szurta magát.** Budapestről jelentik: A kezeskedelmi kórházban Schön Lipót ötvenöt éves kereskedő gyógyíthatatlan betegsége miatt öngyilkosságot követett el. A szerencsétlen ember hajnalban kilopódzott a kórteremből és az egyik földszintes épület lapos tetején sziven szurta magát. Azonnal meghalt és már arra sem volt ideje, hogy a kést visszahuzza a sebből. A kórház alkalmazottai úgy találták rá, hogy a kés markolatig volt még a szívében.

— **A japán földrengés pusztítása.** Tokióból jelentik: A földrengés által sújtott Kioto tartomány négy legnagyobb városában a legújabb jelentés szerint kétezernegyszázötvenkilenc ember lelte halálát, hatezerezer száz ház teljesen, ezerhatszáz pedig részben elpusztult.

— **Lopott cigarettákat vásárolt.** A temesvári dohánygyár két év előtt az aradi mintavásárra különleges cigarettákat készített. A cigarettákat szállító vagon azonban a józsvárosi állomáson feltörték és még az aradi vásár megkezdése előtt Temesvárról forgalomba hozták a cigarettákat. Ebből az ügyből kifolyólag tegnap két év után letartóztatták Stefesik Györgyöt, a Korona-kávéház egyik pincéret, aki annak idején huszezer leierért vásárolt a lopott cigarettákból. Stefesik azzal védekezik, hogy nem is sejtette, hogy a cigaretták lopásból származtak.

Zenebarátok Társasága

Vasárnap, március 13-án d. e.
z en e k a r i p r ó b a.

— **Ehítelt lugosi lapszerkesztő.** Anwender Henrik, a Lugoscher Zeitung szerkesztője, lapjában cikket írt, amelyben megtámadta Macici Konstantint, a Lugosi Kereskedelmi Bank igazgatóját. Anwender ellen Macici sajtópert indított és a lugosi törvényszék Anwender öt ezer lei pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletet a temesvári tábla tegnap jóváhagyta.

— **Sikkasztással vádolt kapitány.** Kolozsvárról telefonálják: A kolozsvári hatodik hadtest hadbírósa tegnap vont a felelősségre Sternadel Ede kapitányt, a temesvári katonai kórház gazdasági osztályának volt vezetőjét. A vád sikkasztásról és okirathamisításról szólt. Sternadel még 1921-ben költséges életmódjával magára vont a figyelmet. A váratlanul jött rovacsolás szívesen kilenc ezer lei hiányt állapított meg. A temesvári hadbírósa annak idején öt évi kényszermunkára ítélte a kapitányt. A legfelsőbb hadbírósa azonban az ügynek újból való tárgyalását rendelte el és ezzel a kolozsvári hadbírósa bízta meg. Sternadel időközben az elszakított összegnek felét már visszafizette. A kolozsvári hadbírósa tegnap egy évi börtönrre ítélte.

* **A legjobb szórakozás a Pátria-barba menni.**

— **Fehértemplom tilos a magyar iteni rendőrkapitány büntetés terhe mellett megtiltotta a cigányoknak, hogy magyar nótákat játszanak. A rendelet az egész városban, a szerbek között is, nagy elkeseredést keltett.**

Mentőkocsin vitték az ügyészségre

a sikkasztó Salamon Miksát kihallgatás végett

Temesvár, március 12.

Tegnap megérkezett a temesvári ügyészségre a bukaresti monopolverigazgatóság feljelentése Salamon Miksa, az öngyilkosságot kísérelt temesvári sóhivatali főnök ellen. A feljelentés szerint Salamon részint sikkasztással, részint lopással hétmillióköttszáz ezer leiel károsította meg az államot és kéri a feljelentés az ügyészséget, hogy a sikkasztás ügyében vezesse be a nyomozást. Bradescu Virgil vezetőügyész a feljelentés kézhezvétele után utasított Mack Miklós rendőrkormányosnak, valamint Barna József detektivnek, hogy a Begaszatoriumból szállítsák be az ügyészségre Salamon Miksát. A mentők siettek ki a kórházba és kocsin szállították be Salamon Miksát az ügyészségre. Bradescu

főügyészhez hordágyon vitték be. Salamon teljesen meg volt törve az uttól, alig lát és két mentő a karján vitte be az ügyészségi irodahelyiségbe. Bradescu főügyész éppen egy másik ügygel volt elfoglalva és azt az utasítást adta, hogy Salamon vigyék ismét vissza a kórházba. Amikor ezt Salamonnak tudomására adták, így szólt:

— Szívesen vallok. Hallgassanak már engem is ki egyszer. Nem elég azzal megvádolni engem, hogy mesebeli összegeket tulajdonítottam el, nekem is felvilágosítást kell adni ebben az ügyben.

Bradescu vezetőügyész intézkedésére ezután a mentők Salamon visszahozták a Begaszatoriumba és egyelőre ott marad. A feljelentés alapján a legszélesebb körű eljárás indul meg.

Országos mozgalmat indítanak

a bánági gyárosok a lei stabilizálása érdekében

Temesvár, március 12.

A Bánági Gyárosok Szövetsége a lei stabilizációját sürgeti. Valutánk ingadozásának a nagyipar kétségtelenül nagy kárát látja. A külföldről vásárolt nyersanyagoknak és félgyártmányoknak a lei sürri árfolyamváltozásai miatt való más és más ára, a kivitt áruk kalkulációjának nehézségei, az idegen valutában jelentkező pénzügyi műveletek

kockázatos volta,

a külföldi versenynek a lei javulásával kapcsolatos fokozódása és ezzel szemben a belföldi fogyasztásnak a lei drágulása miatt való esikkenése mindmegannyi oka a lei árfolyama állandósítására irányuló általános kívánalomnak. Szana Zsigmond, a Bánági Gyárosok Szövetségének elnöke, a kér-

dés egyik legalaposabb ismerője, aki annak idején a mai kormány hivatalba lépésekor a temesvári kereskedelmi és iparkamara ülésén tett javaslatával az ország figyelmét erre a legfontosabb közgazdasági kérdésre irányította, elérkezettnek látja az időt arra, hogy ebben az ügyben illetékes részről

döntő intézkedések

történjenek. Evégből a Bánági Gyárosok Szövetsége e hó 15-én ülést fog tartani, amely a lei stabilizálásának ügyében országos mozgalmat megindítását fogja elhatározni. Ez az értekezlet országos vonatkozásban is nagyjelentőségű, mert azok állásfoglalását tükrözteti vissza, akiknek megnyilatkozása minden bizonnyal kellő hatással lesz a közvéleményre és mindazokra, akiknek ebben az ügyben szerep jut.

— **Praktikus palatáblát szerkesztett.** Pedagógusok azon törekednek, hogy a zsenge gyermekeknek megkönnyítsék a tanulást. E tekintetben bizonyára nagy hasznát fogják venni annak a palatáblának, melyet egy huszonkét éves temesvári fiatalember, Gubi Sándor szerkesztett. A palatábla keretében elmés, de mindamelllett egyszerűen kezelhető számológép van illesztve, a kereten azonkívül rajta vannak az összes kis és nagy betűk, valamint a számjegyek is. Gubi Sándor szabadalmaztatni fogja palatábláját és felhívja rá a közoktatásügyi miniszter figyelmét. Az agilis fiatalembernek ezenkívül több más érdekes találmánya is van. Így szerkesztett magától záródó és nyílható vasuti sorompót, továbbá egy magától szaladó hintalovat és más praktikus dolgot is.

— **Ádár-émlékünnepély.** A Zsidó Nemzeti Szövetség kultúrelőadásainak keretén belül e hó 13-án, vasárnap délután 6 órakor a belvárosi izraelita hitközség dísztermében Ádár-émlékünnepélyt rendez, Mózes születésének és halálának évfordulója alkalmából. Beléptidij nincs. Vendégeket szívesen látnak.

— **Halálra ítélték egy hét éves kisfiút.** Zomborból jelentik: Tegnap volt a községben Csuriés Vlăda esküvője, amelyen megjelent a vőlegény bátyja is hét éves kisfiával. Az ünnepi lakomán a jókedv állandóan emelkedett. Az ujdonsült férj is erősen beszélt és illuminált állapotban bátyjának hét éves kisfiával megittott több pohár bort. A gyermek nemsokára rosszul lett és néhány óra múlva borzalmas kínok között alkohol mérgezésben meghalt. A vizsgálat megindult.

— **Művészi hangverseny gram-mofonon.** A gram-mofonok tökéletesítése során sikerült már olyan gram-mofonokat szerkeszteni, amelyek egész zenekarokat pótolnak. Ezek az ugynevezett hangversenygram-mofonok, melyek olyan tisztán és hangosan játszanak, mintha zenekart, énekkart, vagy a kettőt együttvéve hallgatnánk. A hangversenygram-mofonok legsikerültebbje a His Masters Voice nevű angol gyártmány, amelybe külön rezonanciakészülék van beépítve. Ezt a csudálatos gram-mofont mutatta be most zeneértők és a sajtó képviselői előtt Katsky Antal temesvári műszerész és a legteljesebb sikert aratta vele. Egesz hangversenyt rendezett, amelynek számai között zenekarok, hegedűszólók, énekek szerepeltek Puccini, Prihoda, Thomas, Wagner és Chopin műveiből. A hallgatóságának az a benyomása volt, hogy tökéletes hangversenyt élvez végig.

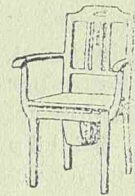
* **Nikkel tárgyak és a legfinomabb acélárak, valamint lakásberendezéshez szükséges tárgyak és diszek legszebb kivitelben Scherter Ottónál Timisoara, Belváros.**

— **Vasuti zsebtolvajok a bíróság előtt.** A piskii rendőrség az állomáson letartóztatta Nagy Antal szamosvári és Klemens Béla orsovai veszedelmes vasuti zsebtolvajokat. A dévai törvényszék egyenként négy-négy havi börtönrre ítélte őket. Ezt a büntetést a temesvári tábla tegnap jóváhagyta.

* **Kern Pál borkereskedés, Temesvár, II., Fő-utca 22. — Fiók: IV. Uri-utca 8.**

— **Egyetemi előadása közben megmérgezte magát.** Pécsről jelentik: Az egyetemi kórbontani intézetben tegnap előadás közben tragikus eset történt. Frank Magda, Entz Béla professzor tanársegéde, nagymennyiségű cianálival megmérgezte magát és néhány perc múlva meghalt. A hallgatóknak nagyszabású demonstrációt tartott és senki nem sejtette, hogy a halál gondolatával foglalkozik, mert előadását a legnyugodtabb hangon tartotta. A kísérlet azonban már nem fejezhette be, mert egyszerre merevgörcsöt kapott és elvágódott. Senki nem sejtte, hogy mi birta rá az öngyilkosságra. Mindössze két sor írást hagyott hátra, amelyben kéri, hogy a tanárt haláláról csak másnap értesítsék.

Szobaklozett
abszolút szagtalan,
saválló email vederrel, minden
kivitelben.

Dobos

udv. szállító Timisoara IV.

— **Betegség elől a halálba.** Geisz János nyolcvan esztendőes újkisodai lakos a házának felakasztotta magát. Tettét feleségének távollétében követte el és a hazatérő aszszony rémülve látta, hogy a férje megölte magát. Az öngyilkosság oka valószínűleg Geisz János betegeskedése volt.

* **Magyar hegedűművész sikere külföldön a Rádió-Technika készülékein ellenőrizhető.** Timisoara, I., Szt. György-tér.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Pugris Jenő, Harekka Margit, Cherechesin József, Carol János, Hoec Matild, Katz Antónia, Barbu János. Meghaltak: Maywurm Péter 49, Bak János 51 éves korban.

* **Béautók, precíz javítóműhely, autók garagirozása, akkumulátortöltés, autók vétele és eladása.** Éjjeli szolgálat. Autóorint garage. Bemutca. Telefon 23-24 és 14-93.

Irodalom

Az Arany János Társaság negyedik felolvasó ülése. Az Arany János Társaság március hó 13-án, vasárnapon délután öt órai kezdettel a piarista főgimnázium dísztermében megtartandó negyedik felolvasó ülésének harmadik száma gyanánt Schronk Ilona hangversenyének előadója, a Városi Zeneiskola tanárnője, három műdalt ad elő: az első Kurucz János Sugaras álom című műdala, a második Csányi Mátyásnak Halkan című műdala, a harmadik Tarnay Alajos Erdőben című műdala. Zongorán kíséri: Freund Leó. Beléptidij nincsen. Vendégeket szívesen látnak.

Művészet

Heim Emmy, világhírű kamaranékesnő, Freund Leó kamaratermében tartja ariát és dalsztélyét ma, március 12-én, este 9 órakor. Hangverseny után villamos. Jegyek Banatnál és az esti pénztárnál.

Beethoven emlékhangverseny. Élénk és indokolt érdeklődés előzi az erdélyi és bánági hivatásos zenészek temesvári csoportja által március huszonhatodikán a Tiszti Kaszinóban rendezendő Beethoven emlékhangversenyt. A hangversenynek különösebb jelentőséget ad, hogy a negyvenöttagú zenekart Urdatianu Radu vezényli, aki a külföld számos városában is megérdemelt sikerrel vezényelt szimfonikus zenekarokat. A hangversenyen előadásra kerül Beethoven híres halotti indulója, valamint az ötödik és hatodik szimfóniája. Jegyek a Bánátnál.

Színház

Műsor:

Szombaton este félkilencor: Chopin.
Vasárnap délután három óraker: Chopin.
Vasárnap délután hat óraker: Chopin.
Vasárnap este kilenc óraker: Chopin.
Hétfőn este félkilencor: Chopin.

Közgazdaság

A Bánáti Hitelbank R. T. most tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen az igazgatóságba ennek kiegészítéséül egyhangulag beválasztották: Barank Károly a Rütger-féle kátránygyár igazgatója (Boesa Montana), Lukács Iván a temesvári Schreiber és Társa trikotázs-cég társtulajdonosa, Frankl Ignác dr. főorvos, Fülöp Béla dr. volt szenátor, Tornóczy Lajos, a temesvári Tornóczy Zsigmond cég tulajdonosa. A felügyelőbizottság új tagjai lettek: Theilmann Vilmos vasnagykereskedő és Járosy Dezső pápai kamarás.

Sport

Feloszlott sportklub. A Karánsebesi Atletikai Klub értesítette a temesvári sportszövetséget, hogy feloszlott. A Karánsebesi Atletikai Klub néhány évvel ezelőtt alakult, jó futballesapattal rendelkezett és a Bánság egyik legerősebb vidéki egyesületként emlegették. Az egyesület vezetősége több ízben kérte a temesvári futballszakosztályt, hogy sorozza be az elsőosztályú csapatok sorába, ennek a kérésnek azonban nem tettek eleget. A temesvári sportkerület nemtörődősége folytán az egyesület hívei egyre elmaradoztak, míg most kénytelen volt a feloszlítás mellett dönteni.

Mozi

Műsor:

Belvárosi mozi: Szombaton: A prágai diák.
Gyárvárosi mozi: Szombaton: Öngyásága nem akar gyereket.
Mehalai mozi: Szombaton: Szappanbuborék.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Álláskeresőknél 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasság

Férjhez adnám 23 éves intelligens hűgomat izraelita fiatalemberhez, ki nyeresztermékekhez ért. Hozomány fejlődőképes ügynökség és berendezett lakás. Részletes levél „Szerény” jelleg alatt a kiadóba.

Vidéki földbirtokos keresi intelligens urilányt, elvált vagy özvegyasszony ismeretségét házasság céljából. Kimerítő leveleket kérek „Orgonavirág” jellegére a kiadóba.

Alkalmazás

Elsőrendű fehérvárosi privát munkára kerestetik. Cimeket a kiadóba.

Megbízható, komoly, szerényigényű irodai munkaerő, aki az összes irodai teendőket járta, alkalmazást nyerhet. Ajánlatokat „Bizalom” jellegre küldjenek a kiadóba.

Román fürdőhelyre saját költséggel holgyet keresek, ki egyúttal a német levelezést is elvégzi és gépelni is tud. Magyar és német nyelv szöveg és írásban szükséges. Csakis feltétlen intelligens műveit urilányok vagy független urilányok ajánlkozzanak. Fénykép megkívántatik. Ha a jelentékek megfelel, továbbra is titkári állásban maradhat. Csakis teljes című ajánlatokra válaszolok. Válasz 2-3 héten belül. Leveleket kérem „Május vége” jellegére a kiadóba.

Allást keres

Kezdő magyar, német gép- és gyorsíró állást keres azonnali belépésre. Szíves megkereséseket „Szorgalmas kezdő” jellegére a kiadóba.

Könyvelésben, pénztárkezelésben, bérelszámolásban nagy gyakorlattal bíró tisztviselő komoly, szorgalmas és megbízható munkaerő, kitűnő bizonyítványokkal, állást keres. Szíves ajánlatokat „Munkaerő” jellegére kérek a kiadóba.

Szakképzett Diesel motorgépész állást keres. Szántást is vállal. Megkereséseket „Gépész” jellegére a kiadóba. (388)

Utazói, pénztárnoki, vagy incassói állást keresek. 300 ezer lei óvadékkal rendelkezem. Beer Miklós, Majláthfalva, Jud. Timis. (390)

Lakás

Csinosan butorozott különbejáratos szoba magányos uriembernek vagy hölgynek kiadó. Ajánlatokat „Szép szoba” jellegére a kiadóba.

Elegánsan butorozott szoba uriember részére azonnali kiadó. Ajánlatokat „Gyárváros elején” jellegére a kiadóba.

2 szobás fürdőszobás lehetőleg utcai lakást keresek bármely városrészben május 1-re. Ajánlatokat „Kellemes lakó” jellegére a kiadóba.

3 szobás összes mellékhelyiséges lakás kerestetik. Ajánlatokat „Csendes” jellegére kérek a kiadóba.

Hivatlanok lakótársának menne vagy kis butorozott szobát keres április 1-re. Ajánlatokat „Szerény 3” jellegére a kiadóba.

Adás-vétel

Kut, szivó-nyomó Garvenz-gyártmány, 2^a D. jelzésű, circa 24 méter cinezett csővel, 1 köbméter víztartánnyal teljesen jó állapotban, eladó. Cim Belváros, Zápolya-u. 6. földszint, 31. ajtó.

Antik asztalt és íróasztalt keresek megvételre. Cimeket a kiadóba kérek.

Perza összekötő szőnyeget vennék priváttól. Ajánlatokat „Szép darab” jellegére a kiadóba.

Ház üzlethelyiséggel 2 szobás lakással Főútvonalon, forgalmas helyen eladó. Beer Miklós, Majláthfalva. (359)

Különlé

Hegesztünk elektromosan minden méretű repedt, törött géprész, motorfejeket tengelyeket stb. teljes garancia mellett. Friedrich Testvérek gépgyára Timișoara. (323)

Különléte hálósobák és egy modern ebédlő olcsón eladó. Dorn István műasztalos III, Hatya u. 46. (354)

Zenészek figyelmébe!

Teljesen új hangjegy-gyűjtemény, amely magában foglalja az összes klasszikus és modern szerzeményeket, azonnal olcsón eladó. Ugyanott használt, jókarban lévő varrógép is eladó.

Mison karmester,

Grossnánál, Belváros, Dom-ter 10. sz.

Valódi makói dughagyma és étkező vöröshagyma

100 kilogramon felül minden mennyiségben

I-a rózsaburgonya

vagontételben kapható

GABONAKERESKEDELMI TÁRSASÁG

TIMIȘOARA, I., Str. Alexandri (Hunyadi-utca) 8.

Telefon 22-94

(338)

Budapesti nemzetközi vásár

1927 április 30. – május 9.

Rendezi a

Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara

Vámszabadraktár

Bel- és külföldi szállítási és utazási kedvezmények.

Vizumkedvezmény

Kiállítóknak és látogatóknak felvilágosítást nyújtanak:

Budapest: a vásáriróda. (V. Alkotmány-utca 8).

Timișoara: Tedeschi Béla, II., Strada Dacilor 17.

Déva: Camera de Comerț și Industrie.

Temesvári Kereskedők Egyesülete

Tisztelt Tagtárs Ur!

Van szerencsénk ezennel tisztelettel meghívni

43-ik évi rendes közgyűlésünkre,

melyet 1927. évi március hó 13-án, vasárnap d. e. 1/2 11 óraker a Lloyd-Társulat nagytermében tartunk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Választmányi jelentés.
3. Zárszámadás előterjesztése.
4. Felügyelő-bizottság jelentése és felmentvény megadása.
5. Költségvetés előterjesztése.
6. Elnök, választmány és felügyelő-bizottság választása.
7. Esetleges indítványok

Timișoara, a postabélyeg kelte.

Temesvári Kereskedők Egyesülete:

KUN
elnök.

Engel
titkár.

GYÁRI LERAKAT

Traversék, Betonvas, Faconvas és mindennemű Rudvasak legolcsóbb gyári áron kicsiben és nagyban kapható.

Deutsch Jakob

Timișoara-Fabrica, Str. Dacilor 56 (Fő-utca)
Telefon 601.

Meghívó

a Timișoarai Lloyd-társulatnak az 1927. évi március hó 20-án, vasárnap d. e. 11 óraker a társulat klubhelyiségében megtartandó

62. évi rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. Választmányi jelentés a társulatnak 1926. évi működéséről.
2. Az 1926. évi zárszámadás sok előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. Az 1927. évi költségvetés előterjesztése.
4. Számvizsgáló-bizottság kiküldése az 1927. évre.
5. Indítvány az alapszabályok némely rendelkezéseinek módosítása iránt.
6. Tíz választmányi tagnak 3 évre, esetleg 14 választmányi tagnak 3 évre, 3 tagnak 2 évre és 3 tagnak 1 évre való megválasztása.

Timișoara, 1927. márc. 1.

Az elnök.

Országos tenyészállat-vásár és gépkiallítás Budapesten.

Feláru utazás és feláru vizum március 13-tól április 6-ig.

Igazolványok kaphatók a

„BIRDEV” m netjegyirodában

KÖRISRÖNKÖK

bognárfa és FENYÓRUDAK vagontételben és detailban legolcsóbb árk mellett kapható

Deutsch Jakob

Timișoara-Fabrica, Str. Dacilor 56 (Fő-utca)
Telefon 601.

Magyar ember

Magyar Ház-részvényt jegyez

Egy részvény 250.— lei

Négy részletben fizetendő!

Rikkancsok a Déli Hirlapnál

felvétetnek